

foreliggende Lovforslag, have ønsket, at man indenfor Kommissionen var kommet lidt nærmere ind paa Drøftelse af Statens Overtagelse af Sparekasevirksomheden. Man har, kan man se af Kommissionens Betænkning, været inde paa det Spørgsmaal. Der findes i Betænkningen Side 46 fra et Mindretal en Udtalelse om, at denne Tanke har været drøftet indenfor Kommissionen, men ikke indgaaende drøftet. Man anfører ikke Grundene dertil — ja, man anfører ganske vist en Grund, og jeg maa erkende, at den i og for sig kan være tilstrækkelig, idet man siger, at neppe mange ønskede at gaa den Vej; naar Flertallet ikke ønskede det, var der i og for sig heller ikke Grund til at undersøge, hvor den Vej vilde føre hen. Men der er dog et Punkt, hvor et Mindretal erkender Statens Overtagelse af Sparekasserne som ufejlbarligt Middel, og det er et Punkt, som Flertallet i Kommissionen satte overordentlig Pris paa, nemlig Spørgsmaalet om Fastsættelse af en Maksimalrente for Sparekasserne. Der udtaler dette Mindretal, at for dem staar det som det formentlig ufejlbarlige Middel, at Staten overtager Sparekasevirksomheden, hvis man vil have det saaledes indrettet. Det forekommer mig, at hvis man ser saaledes paa det, burde man være gaaet videre med Hensyn til at undersøge, om denne Vej ikke havde været den rigtige at gaa, for mig forekommer det, at med de her foreslaaede Bestemmelser i Loven vilde man faa det efter min Mening uheldige Forhold, at privat drevne Institutioner faar en Slags Garanti fra Statens Side.

Imidlertid er jeg jo klar paa, at den Vej er der neppe Udsigt til, at et Flertal her i dette Ting vil gaa, og da jeg erkender, at de nuværende Forhold indenfor Sparekasevirksomheden maa anses for at være uholdbare og utilstrækkelige, saa er der neppe nogen anden Vej at gaa end den, som Forslaget her viser, nemlig at skabe saa gode og betryggende Forhold for Sparerne som muligt og derigennem ogsaa begrænse Statens Risiko. Da jeg altsaa anser de nuværende Forhold for ugunstige og har den Tro, at der ikke er nogen Udsigt til at komme den Vej, som jeg her ganske svagt har peget paa, saa skal jeg paa min Gruppes Vegne udtale, at vi vil være med til paa det foreliggende Grundlag at arbejde paa at skabe en ny Ordning indenfor Sparekasserne, selv om vi ganske vist kunde ønske, at Statens Kontrol med Sparekasserne om muligt blev

skærpet yderligere end foreslaaet i det foreliggende Forslag.

Bojsen: Naar jeg har bedt om Ordet i denne Sag, er det, fordi jeg savner noget i Forslaget. Jeg savner Bestemmelser om, hvorledes man skal forholde sig ved nye Sparekassers Oprettelse. Saa vidt jeg kan se, handler hele Lovforslaget væsentligst om de Sparekasser, som allerede findes, hvorimod der ikke findes fastsat Betingelser for nye Sparekassers Oprettelse. Jeg tænker her særlig paa de smaa Sognesparekasser, af hvilke der i Aarenes Løb jævnlig opstaar nye. Jeg mener, der er en vis Trang til saadanne smaa Sognesparekasser, der paa deres Vis kan bidrage til, at mange Smaaskillinger bliver opsamlede, og til, at den almindelige Sparsommelighedsfølelse indenfor den mindre Kreds, hvor de bliver oprettede, bliver mere udbredt. Men naar man spørger om, hvorledes en saadan mindre Kasse kan blive oprettet, saa er der ingen Regel derom i dette Forslag. Det eneste, man kan henvise til, er § 3, hvor der staar, at ingen Sparekasse kan træde i Virksomhed, forinden dens Vedtægter er stadfæstede af Indenrigsministeriet. Jeg synes, at der derigennem er givet Indenrigsministeren en overordentlig stor Magt. Naar Folk i et Sogn faar Lyst til at oprette en Sparekasse og laver Vedtægter for en saadan og indsender dem til Indenrigsministeren, kan denne stille saadanne Betingelser, naar der intet staar i Loven i denne Henseende, at det bliver ganske umuligt for de vedkommende at faa Sparekassen oprettet. Jeg sigter naturligvis ikke til vor nuværende Indenrigsminister, som jeg gaar ud fra vil være meget imødekommende, men vi maa jo ikke indrette Love efter de tilfældige Ministerier, vi har.

Hvad de smaa Sparekasser angaar, faar de jo i Regelen ikke nogen større Kapital end 100,000 Kr., men de letter Folk, især Tyende, at faa anbragt deres Penge. Jeg har hørt, at i England skal det være indrettet saaledes, at Posthusene paa en Maade tjener som Sparekasser, idet man kan indbetale sine Penge i Posthusene. Det vilde være en højst bekvem Maade, om man kunde faa noget saadant indrettet ogsaa her, men jeg antager ikke, at vort Postvæsen kan indlade sig derpaa. Jeg kommer da til det Spørgsmaal, paa hvilke Betingelser en saadan mindre Sparekasse kan blive til. Her drejer det sig om, hvor stor en Sik-